

UCHWAŁA Nr XXIV.172.2020

RADY GMINY BŁĘDÓW

z dnia 11 maja 2020 roku

w sprawie : uchwalenia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny” na lata 2020 – 2022

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 713) oraz art.176 pkt.1 w związku z art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 821) Rada Gminy Błędów uchwała co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „ Gminny Program Wspierania Rodziny” na lata 2020 – 2022 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Błędów

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Piotr Jakubczyk

Załącznik do Uchwały Nr XXIV.172.2020

Rady Gminy Błędów

z dnia 11 maja 2020 r

Gminny Program Wspierania Rodziny

Na lata 2020 – 2022

w Gminie Błędów

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Błędów na lata 2020-2022

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości i tradycje. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą za sobą wiele skutków pozytywnych ale również negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny.

Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i jej aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednią przygotowaną kadrę, powinna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są również ważne ze względów społecznych i ekonomicznych, konieczne z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinie lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Do zadań własnych gminy należy m.in. tworzenie 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2023 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

II. PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- Ustawa z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r o postępowaniu w sprawach nieletnich
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r o działalności pożytku publicznego i wolontariacie

III. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT
<ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyka – wspieranie rodziny • • Asystent rodziny • Placówka wsparcia dziennego • Rodziny wspierające • Inne instytucje lub podmioty działające na rzecz dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> • Piecza zastępcza • Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej • Adopcje • Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka • Placówki opiekuńczo-wychowawcze • Usamodzielnienie • Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator) • Rodziny pomocnicze

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadania polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielenie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany

jest do pracy tylko z tymi rodzicami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Koniec zatrudnienia ustaje wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo-wychowawcze.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka.

Gmina ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości :

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

IV. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE BŁĘDÓW

Gmina Błędów jest gminą wiejską położoną w powiecie grójeckim. Składa się z 52 sołectw. Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkańców systematycznie się zmniejsza. Na dzień 31.12.2019r. wynosiła 7.462 osoby , w roku 2018 wynosiła 7.494 osoby, natomiast w roku 2017 wynosiła 7.574 osoby.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Grójcu na koniec 2019r. zarejestrowanych było 49 osób (26 kobiet i 23 mężczyzn), długotrwale bezrobotni 18 osób, korzystający ze świadczeń pomocy społecznej 2 osoby.

Na terenie gminy Błędów funkcjonuje 4 Szkoły Podstawowe, 1 Przedszkole Samorządowe oraz 1 Oddział Przedszkolny. W placówkach zatrudnieni są pedagodzy, logopedzi oraz psycholog.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Błędowie udziela pomocy osobom i rodzinom, które nie są w stanie same pokonać trudnych sytuacji życiowych wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Rodzina jest podstawowym i najbardziej znaczącym środowiskiem życia dziecka. W niej dziecko uczy się podstawowych umiejętności życiowych, kształtuje swoją osobowość, nabiera przekonań o świecie, o jego wartościach i zasadach życia.

W zdrowej rodzinie dziecko poznaje odpowiedni system wartości i norm. Rodzina powinna dawać poczucie bezpieczeństwa.

W rodzinie dysfunkcyjnej relacje pomiędzy jej członkami są zaburzone, potrzeby emocjonalne nie są zaspokajane, brakuje odpowiednich warunków do rozwoju dzieci. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na stres. Największe problemy stwarza alkoholizm rodzica, przemoc we wzajemnych relacjach, wykorzystywanie oraz zaniedbywanie.

Istotną rolę w takich rodzinach odgrywa praca socjalna połączona ze wsparciem finansowym lub rzeczowym.

Pomoc rodzinie ma na celu przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania umożliwienie nabycia lub odzyskania umiejętności prawidłowego pełnienia ról. Praca powinna być ukierunkowana na profilaktykę, a także wsparcie rodzinie naturalnej dziecka przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej, której konsekwencją jest odebranie dziecka z rodziny.

Na przestrzeni ostatnich 3 lat można zauważyć, że liczba rodzin i osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Błędowie zmniejszyła się.

Fakt ten wynika między innymi z wprowadzenia programu „Rodzina 500+”, programu „Dobry Start”.

Sytuacja w rodzinach znacznie się poprawiła. Przyczyniło się to do ograniczenia ubóstwa, przede wszystkim w rodzinach wielodzietnych.

Tabela Nr 1: Liczba rodzin objętych pomocą społeczną (dane ze sprawozdań resortowych GOPS w Błędowie)

Rok	2017	2018	2019
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	110	89	81
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do mieszkańców Gminy Błędów	1,45%	1,19%	1,09%

Tabela Nr 2: Przyczyny udzielenia wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych rodzin
(dane ze sprawozdania resortowego OPS w Błędowie za lata 2017- 2019)

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin 2017r.	Liczba rodzin 2018r.	Liczba rodzin 2019r.
1.	Ubóstwo	73	59	52
2.	Bezdomność	3	2	3
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym: wielodzietność :	5 3	3 3	0 0
4.	Bezrobocie	21	13	6
5.	Niepełnosprawność	30	27	24
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	50	50	42

7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	22	17	9
8.	Przemoc w rodzinie	4	2	1
9.	Alkoholizm	17	14	7
10.	Narkomania	1	0	0
11.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	0	0
12.	Zdarzenie losowe	2	2	0

Z powyższych danych wynika, że pomoc najczęściej udzielana była rodzinom z powodu ubóstwa oraz długotrwałej choroby. Znaczną grupę osób korzystających z pomocy stanowią osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności. W jednej rodzinie występuje jednocześnie kilka powodów trudnej sytuacji życiowej.

Tabela Nr 3: Charakterystyka rodzin objętych pomocą społeczną
(dane ze sprawozdania resortowego GOPS w Błędowie za lata 2017-2019)

Wyszczególnienie	Ogółem		
	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Rodziny ogółem	101	107	92
o licznie osób:			
1	42	55	52
2	11	21	15
3	22	12	10
4	18	12	10
5	7	5	4
6 i więcej	1	2	1
Rodziny z dziećmi ogółem	35	27	22
o liczbie dzieci:			
1	14	11	10
2	17	13	9
3	2	2	3
4 i więcej	2	1	0
Rodziny niepełne ogółem	5	6	5

o liczbie dzieci:			
1	1	0	4
2	2	5	0
3	1	1	
4 i więcej	1	0	
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	36	18	37
o liczbie osób:			
1	15	6	25
2	7	8	7
3	10	2	2
4 i więcej	4	2	3

Tabela Nr 4: Ilość wdrożonych oraz zakończonych procedur Niebieskich Kart w rodzinach

Rok	Liczba wdrożonych procedur Niebieskich Kart	Liczba zakończonych Niebieskich Kart
2017	8	2
2018	11	9
2019	13	7

Zaznaczyć należy, że nie każda rodzina, w której prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty korzysta ze świadczeń pomocy społecznej.

Według stanu na dzień 31.12.2019r. w gminie Błędów w pieczy zastępczej wychowuje się 12 dzieci. Konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej wynika z dysfunkcji lub patologii środowiska, w którym żyje dziecko. Koszty związane z pobytem dzieci w pieczy zastępczej corocznie wzrastają (im dłuższy pobyt dziecka w pieczy zastępczej tym większy procentowy udział Gminy w kosztach pobytu)

Tabela Nr 5: Wykaz dzieci z terenu gminy Błędów umieszczonych w pieczy zastępczej oraz odpłatności za pobyt dzieci (na podstawie danych GOPS w Błędowie)

Rok	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	Kwota odpłatności w zł
2017	11	58.036,67 zł
2018	12	109.218,79 zł
2019	13	150.585,55 zł

Tabela obrazuje odpłatność gminy za pobyty dzieci w pieczy zastępczej na przestrzeni 3 lat.

Tabela Nr 6: Edukacja szkolna

Lp.	Szkoła	Liczba dzieci w roku szkolnym 2019/2020
1.	PSP Błędów	224
2.	PSP Wilków	196
3.	PSP Lipie	97
4.	PSP Gołosze	79
5.	Przedszkole Samorządowe Błędów	94
6.	Oddział Przedszkolny Lipie	11

V. OBSZARY PROBLEMOWE

Działania w zakresie wspierania rodziny dotyczą następujących obszarów problemowych:

- Wsparcie rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji wychowawczej
- Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny
- Koordynacji działań różnych instytucji działających ze środowiskami dysfunkcyjnymi
- Zmniejszanie skali zjawisk zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny tj. bezrobocie, ubóstwo niepełnosprawność, długotrwała choroba, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, przemoc brak kompetencji rodzicielskich.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Błędów, a w szczególności:

- Rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej
- Rodzin którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie
- Rodzin dysfunkcyjnych
- Rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo-wychowawcze

VII. CEL GŁÓWNY

- Wsparcie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji.

VIII. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucie bezpieczeństwa socjalnego
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu systemu wspierania rodziny
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców

IX. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Do realizacji programu zostaną zaangażowane następujące instytucje:

- Urząd Gminy
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Policja
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Szkoły
- Placówki służby zdrowia
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowy Urząd Pracy
- Organizacje pozarządowe
- Parafie z terenu Gminy

X. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Harmonogram realizacji programu przedstawia poniższa tabela

Zadania i działania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego			
a) udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	OPS w Błędowie Urząd Gminy w Błędowie	2020 - 2022	Środki własne Środki zewnętrzne
b) Świadczenia pomocy w postaci posiłków w ramach programu „ Posiłek w szkole i w domu”	OPS	2020 - 2023	Środki własne Środki zewnętrzne
c) monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	OPS w Błędowie, Szkoły Placówki opieki zdrowotnej	2020-2022	Środki własne Środki zewnętrzne
d) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. Podjęcie terapii leczenia uzależnień terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej	OPS w Błędowie, Zespół Interdyscyplinarny , GKRPA	2020 - 2022	Środki własne Środki zewnętrzne

e) poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników OPS i Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną	OPS w Błędowie , Poradnia w Grójcu	2020 - 2022	Środki własne Środki zewnętrzne
---	---------------------------------------	-------------	------------------------------------

2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.

a) Finansowanie asystenta zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	OPS w Błędowie	2020 - 2022	Środki własne, środki zewnętrzne
b) zabezpieczenie w budżecie środków finansowanych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	OPS, Urząd Gminy w Błędowie	2020 - 2022	Środki własne, środki zewnętrzne
c) zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz rozpropagowanie miejsc gdzie można uzyskać pomoc	OPS, Urząd Gminy Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Ośrodki Zdrowia, Szkoły	2020 - 2022	Środki własne, środki zewnętrzne
d) współpraca z kuratorami sądowymi policją, szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	OPS, Urząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny	2020-2022	Środki własne, środki zewnętrzne

3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców

a) szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	OPS, Placówki oświatowe	2020 – 2022	Środki własne Środki zewnętrzne
--	-------------------------	-------------	------------------------------------

b) kierowanie osób uzależnionych na leczenie	OPS, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny	2020 - 2022	Środki własne Środki zewnętrzne
c) przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	OPS, Sądy Rodzinne	2020 - 2022	Środki własne Środki zewnętrzne
d) działanie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin w których występuje problem przemocy	Zespół Interdyscyplinarny	2020 - 2022	Środki własne Środki zewnętrzne

XI. EFEKTY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidziane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny
- Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny
- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi
- Zminimalizowanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych
- Poprawa jakości funkcjonowania rodziny
- Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych
- Umożliwienie dzieciom umieszczonych w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji
- Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny

XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadania trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą realizowane i wdrażane etapowo zgodnie z możliwościami finansowymi Gminy, Program finansowany będzie ze środków :

1. Budżetu Gminy Błędów
2. Dotacji budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych

XIII. EWAULACJA, MONITORING I OCENA PROGRAMU

Program będzie monitorowany na bieżąco w zależności od zmieniającej się sytuacji rodzin w gminie i pojawiających się potrzeb. Monitoring będzie służył analizie i ocenie zebranych informacji i planowania dalszych działań w celu zapewnienia najlepszych efektów podjętych inicjatyw.

Monitoring programu będzie prowadzony corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym programie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Błędowie w terminie do 31 marca każdego roku sporządzi sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny. Program będzie monitorowany na bieżąco w zależności od zmieniającej się sytuacji sporządzi sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny.

Monitorowanie działań będzie dokonywane poprzez analizę następujących danych:

1. Liczba rodzin: objętych pomocą społeczną – korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego
2. Liczba rodzin i dzieci korzystających z posiłków
3. Liczba osób które podjęły terapię. Liczba założonych kart. Liczba osób, które ukończyły terapię.
4. Liczba osób objętych wsparciem.
5. Liczba i formy przekazów informujących o miejscach pomocy
6. Liczba rodzin objętych wsparciem
7. Liczba i rodzaj działań liczba rodzin objętych wsparciem kuratora
8. Liczba rodzin współpracujących z asystentem
9. Liczba wdrożonych N.K.

Przewodniczący Rady

Piotr Jakubczyk